

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมบริการจากการพัฒนาพื้นที่ในเขตชายแดน จังหวัดเชียงราย กรณีที่พักและร้านอาหาร” มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ อุปสรรค และโอกาสในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของธุรกิจอุตสาหกรรมบริการต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนในพื้นที่เชียงแสน จังหวัดเชียงราย รวมถึงศึกษาการเปลี่ยนแปลงจากการเกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษบ้านดั่นฝั่ง แขวงบ่อแก้ว ที่มีต่อธุรกิจอุตสาหกรรมบริการในเขตชายแดนฝั่งไทย จังหวัดเชียงรายและเพื่อเสนอแนะนโยบายต่อรัฐในการสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมบริการ การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงผสมแบบลำดับขั้นโดยใช้วิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในขั้นแรก ดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 336 ชุด โดยทำการสำรวจทั้งในกลุ่มของคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวผู้ให้บริการ เก็บข้อมูลขั้นสุดท้ายโดยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสียจากภาครัฐ เอกชนผู้ประกอบการที่พักและร้านอาหาร องค์กรท้องถิ่น จำนวน 15 ราย

ผลจากการศึกษาพบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่คิดเห็นว่าการเกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่บ้านดั่นฝั่ง ไม่มีผลกระทบกับเศรษฐกิจในเชียงแสน ในขณะที่อีกกลุ่มยอมรับว่ามีผลอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก สามารถกล่าวได้ว่าการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่บ้านดั่นฝั่งมีผลบ้างกับกลุ่มธุรกิจที่ตั้งอยู่ในเขตใกล้เคียงสามเหลี่ยมทองคำหรือกลุ่มที่มีการเกี่ยวพันกันมากกว่ากลุ่มธุรกิจหรือองค์กรในพื้นที่ชายแดนเชียงแสนโดยรวม ทั้งนี้มุมมองผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐและเอกชนเห็นคล้ายไปในทิศทางเดียวกันว่า เชียงแสนมีจุดแข็งและโอกาสหลายด้าน แต่การเป็นเมืองชายแดนและการบริหารจัดการที่มีการประสานงานไม่ชัดเจนและต่อเนื่องยังเป็นจุดอ่อนและอุปสรรคในการพัฒนาอยู่บ้าง

การศึกษานี้เสนอแนะนโยบายต่อภาครัฐในการสนับสนุนธุรกิจที่พักและร้านอาหารด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านงบประมาณและการเข้าหาแหล่งทุน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านที่ตั้งและการจัดระเบียบพื้นที่ ด้านพัฒนาศักยภาพทั้งในด้านของทักษะบุคลากรและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งนโยบายเหล่านี้เป็นกลยุทธ์การเอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาสของพื้นที่เพื่อสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่น นอกจากนี้รัฐควรมีนโยบายจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลักเพื่อประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในพื้นที่และประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนทั้งสองฝั่งร่วมกันให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน

Abstract

This study aims to investigate the opportunities and barriers towards economic development in Chiang Saen's border area, Chiang Rai province, from hospitality industry stakeholders' perspectives. The emergence of Chinese Special Economic Zone called "Kings Romans of LAOS Asian Economic & Tourism Development Zone" at Ban Tonpheung, Bokeo in Laos and its effect to Chiang Saen hospitality business has also been explored. Furthermore, the study seeks to provide a guideline for policy to support hospitality business entrepreneurs. Sequential mixed-method was employed to collect both qualitative and quantitative data. The first phase of the project involves a preliminary direct observation followed by questionnaire surveys. 336 questionnaires were collected from customers who were local residents and tourists. The second phase was the interview with 15 key stakeholders from public sectors, private sectors, accommodation and restaurant entrepreneurs, and local authorities.

The results show the degree of special economic zones impact, among stakeholders' perception, from no impact to somewhat impact but only to those businesses which located near the Golden Triangle or those who are business associates. Public and private sectors agree that Chiang Saen has a range of potencies and opportunities. Nevertheless, being a border town, the administration and coordination is unclear and discontinuous. This shows the weakness and possibly obstacles to the development.

This project attempts to propose government policy on various aspects for supporting accommodation and restaurant businesses in border area. These aspects are: financial support and how to get funding; public relation; location and zoning; and human resource development and facilities development. This could help Chiang Saen to overcome the area's weakness by exploiting the opportunities to build up the local community strength. In addition, the government should establish a primary organization to collaborate key stakeholders from border areas for healthier and sustainable development.